

MEMO

Datum: 28 augustus 2019 – bijgewerkt 17 oktober 2019

Betreft: Oproep aan Paul Blokhuis, staatssecretaris van VWS: Nieuw voedselkeuzelogo moet aansluiten bij Nederlandse voedingsrichtlijnen

Aanleiding

Uiterlijk in 2020 wil de Rijksoverheid een nieuw breed gedragen voedselkeuzelogo introduceren. In het Nationaal Preventieakkoord staat dat bij de ontwikkeling van het nieuwe logo de criteria van de Schijf van Vijf uitdrukkelijk worden verwerkt.

De huidige situatie

We zien dat diverse partijen vooruitlopen op de keuze van het nieuwe voedselkeuzelogo. Het logo waar nu vanuit o.a. industrie, retail en consumentenorganisaties aandacht voor wordt gevraagd, heeft een onderliggend systeem dat niet overeenkomt met de Nederlandse voedingsrichtlijnen. Op het moment dat een dergelijk systeem wordt gekozen, en het systeem niet aan te passen is aan de Nederlandse voedingsrichtlijnen, kunnen er zeer verwarrende boodschappen ontstaan over wat gezond is (zie bijlage 1).

Wat is nodig

Om te komen tot een potentieel succesvol logo voor de Nederlandse situatie, moet niet gekeken worden naar wat er al is, maar wat er nodig is:

- Welk type logo past bij het beoogde doel (moet het gezonde keuzes stimuleren, ongezonde keuzes ontmoedigen, of een combinatie daarvan; moet er aandacht zijn voor specifieke nutriënten of juist niet); en
- Welke criteria hanteer je. Als de criteria van een voedselkeuzelogo leiden tot een classificatie van producten die niet overeenkomt met die van het Voedingscentrum (Schijf van Vijf), dan is dat verwarrend voor de consument én producent.

Onze oproep

Wij roepen daarom met deze brief de staatssecretaris Paul Blokhuis op om de volgende uitgangspunten mee te nemen in het proces om te komen tot een nieuw voedselkeuzelogo:

- * Gebaseerd op de Nederlandse wetenschappelijke inzichten en in lijn met de Nederlandse Richtlijnen goede voeding van de Gezondheidsraad (2015).
- * Criteria moeten worden vastgesteld door onafhankelijke wetenschappers en de indeling van producten moet in lijn zijn met de Richtlijnen goede voeding en de Schijf van Vijf.
- * Voldoende zichtbaar in de schappen: voor optimale zichtbaarheid van het logo, moeten alle producenten en retailers meedoen. Verplichting zou ideaal zijn.
- * Geeft incentive aan productverbetering: de onderliggende criteria moeten een stimulans zijn om producten te verbeteren (de samenstelling) en op termijn te blijven verbeteren.
- * De overheid voert de regie over een dergelijk systeem. Dat is van belang voor de geloofwaardigheid.
- * Na invoering wordt de effectiviteit bij consumenten en producenten gemonitord.

Ondertekening

Dr.ir. Manon van Eijsden en ir. Michelle van Roost, Voedingsjungle

prof.dr.ir. Tiny van Boekel, Wageningen Universiteit & Research

prof.dr.ir. Kees de Graaf, Wageningen Universiteit & Research

dr.ir. Annet Roodenburg, HAS Hogeschool

prof.dr.ir. Jaap Seidell, Vrije Universiteit Amsterdam

Bijlage 1: Productvoorbeelden

Bijlage 2: Mede-ondertekenaars

Bijlage 1: Productvoorbeelden

In onderstaande afbeeldingen worden telkens twee producten binnen dezelfde productgroep met elkaar vergeleken. Deze voorbeelden geven aan dat het beoordelingssysteem van Nutri-Score niet altijd overeenkomt met de Schijf van Vijf en vooral bij basisvoedingsmiddelen een verkeerd beeld kan geven van de gezondheidswaarde van een product. Bij niet-basisvoedingsmiddelen kan het de indruk wekken dat het om een heel gezond product gaat.

Wel in de Schijf van Vijf

Zilvervliesrijst:

NUTRI-SCORE
A B C D E

100 gram zilvervliesrijst bevat:
- vezels: 4,4 gram.

Niet in de Schijf van Vijf

Witte rijst:

NUTRI-SCORE
A B C D E

100 gram witte rijst bevat:
- vezels: 1 gram.

Wel in de Schijf van Vijf

Aardappelen:

NUTRI-SCORE
A B C D E

100 gram bevat:
- energie: 90 kcal,
- aantal ingrediënten: 1.

Niet in de Schijf van Vijf

Country potatoes:

NUTRI-SCORE
A B C D E

100 gram bevat:
- energie: 141 kcal,
- aantal ingrediënten: 16.

Wel in de Schijf van Vijf

Kabeljauw:

NUTRI-SCORE
A B C D E

100 gram bevat:
- energie: 73 kcal,
- verzadigd vet: 0,1 gram.

Niet in de Schijf van Vijf

Krokante vissticks:

NUTRI-SCORE
A B C D E

100 gram bevat:
- energie: 252 kcal,
- verzadigd vet: 1,6 gram.

Wel in de Schijf van Vijf

Water met een smaakje:

NUTRI-SCORE
A B C D E

Per flesje (500ml): 0 suikerklontjes

Niet in de Schijf van Vijf

Gezoete zuiveldrank:

NUTRI-SCORE
A B C D E

Per pakje (200ml): 4 suikerklontjes

Wel in de Schijf van Vijf

Zwarte thee, aroma, citroenschilletjes (2,6%):

NUTRI-SCORE
A B C D E

100ml gram bevat:
- energie: < 4 kcal,
- suiker: < 0,5 gram.

Niet in de Schijf van Vijf

Isthee zonder prik:

NUTRI-SCORE
A B C D E

1 blikje bevat:
- energie: 100 kcal,
- suiker 22,77 gram.

Wel in de Schijf van Vijf

Appel – ongeacht het merk:

NUTRI-SCORE
A B C D E

100 gram bevat:
- energie: 47 kcal,
- suiker: 9,7 gram.

Niet in de Schijf van Vijf

Appelmoes mét suiker:

NUTRI-SCORE
A B C D E

Per 100 gr:
- energie: 66 kcal,
- suiker 14,1 gram.

